

Miljöredovisning

Dnr: KFKS 2014/905-214

Projekt: 9252

Miljöredovisning – konsekvenser av planen Furuvägen, Finntorp

Detaljplan för Furuvägen, Sicklaön 125:3, Finntorp på västra Sicklaön, Nacka kommun.

Kartan visar områdets avgränsning. Den lilla kartan visar var i Nacka kommun området ligger.

Miljöredovisning – konsekvenser av planen Furuvägen, Finntorp	1
1. Sammanfattning	2
2. Bakgrund	2
3. Konsekvenser för miljö och förslag till åtgärder	3
3.1 Landskapsbild och kulturmiljö	3
3.2 Natur	5
3.3 Ytvatten - dagvatten	6
3.4 Förorenad mark	8
4. Konsekvenser för hälsan och förslag till åtgärder	8
4.1 Buller	8
4.2 Luft	11
4.3 Rekreation	11
4.4 Tillgänglighet och trygghet	12
4.5 Lokalklimat och solstudie	13
4.6 Klimatpåverkan	14

I. Sammanfattning

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö, hälsa och naturresurser till följd av ett **utbyggnadsförslag.**

Kommunens bedömning är att detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan.

2. Bakgrund

Enligt plan- och bygglagen och miljöbalken ska varje detaljplan miljöbedömas¹. Om en detaljplan antas medföra betydande miljöpåverkan² ska en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) upprättas.

En behovsbedömning av detaljplanen har utförts för att avgöra om genomförandet av planen kan anses utgöra en betydande miljöpåverkan. Kommunens bedömning är att

¹ Med anledning av EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG)

² EG-direktivet för miljöbedömningar av planer och program (2001/42/EG) bilaga II samt i PBL 5 kap.18 §.

detaljplaneförslaget inte innebär en betydande miljöpåverkan. Samråd har skett med länsstyrelsen.

När detaljplanen inte innebär en betydande miljöpåverkan tas en miljöredovisningen fram som ett underlag till planbeskrivningen. Miljöredovisningen ska belysa planens konsekvenser för miljön.

I miljöredovisningen lyfts endast de konsekvenser fram som är relevanta i detta fall. Arbetet med miljöredovisningen har pågått parallellt med framtagandet av detaljplanen.

Miljöredovisningen syftar till att beskriva effekterna för miljö, hälsa och naturresurser till följd av ett utbyggnadsförslag. Miljöredovisningen syftar även till att åstadkomma ett bättre beslutsunderlag.

Planering och byggande i Sverige skall ske utifrån ett hållbart perspektiv och detaljplaner ska prövas mot uppställda miljömål, miljökvalitetsnormer och riktvärden; kommunala, regionala och nationella. De kommunala underlagen utgörs av Översiktsplanen från 2012 och kommunens övergripande mål. De mål som är aktuella i denna detaljplan är "God livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling" samt "Trygg och säker".

Miljöredovisningen har tagits fram av Magnus Rothman (Miljöenheten), Maria Legars (Planenheten), och Elisabeth Rosell (Park och natur).

3. Konsekvenser för miljö och förslag till åtgärder

3.1 Landskapsbild och kulturmiljö

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- De samlade kulturvärdena ska bevaras, förvaltas och utvecklas.
- Förändringar i den bebyggda miljön bör innebära förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- En attraktiv och hållbar byggd miljö.

Fakta om området

Riksintresse: Området berörs inte av riksintressen enligt 3 och 4 kap Miljöbalken.

Nacka kommun; Kulturmiljöprogram 2011

Området är utpekat i kommunens kulturmiljöprogram. Kulturmiljöprogrammet slår fast att ytterligare bebyggelse bör undvikas inom området. Omgivande naturmark, grönytor

och träd ska behållas liksom ytterligare hårdgjord mark för parkering bör undvikas. Eventuella tillkommande komplementbyggnader ges en underordnad karaktär som i skala, material och proportioner anpassas till den befintliga bostadsbebyggelsen. Nya byggnader placeras med stor hänsyn till rumsbildning och naturmark

Kvalitetsprogram för Nackas norra kust 1999:

Landskap: Planområdet ligger inom bostadsområdet Talliden- Finntorp, som uppfördes under 1950-talet. Dåtidens stadsplanering karakteriseras av den terränganpassade planeringen, ett varsamt tillvaratagande av platsen naturliga förutsättningar och en omsorgsfullt utformad yttre miljö. Planområdet bevarar ännu idag en grundstruktur med terränganpassade hus i naturmark som ger en välavvägd balans mellan grönska och bebyggelse. Området utgör ett bra exempel på 1950-talets stadsplanering.

Bebyggelse: Bevarad bebyggelse är ett typiskt exempel på dåtidens bostadsarkitektur, som till stora delar kännetecknas av de funktionalistiska idealen med enkelt hållna fasader, i kombination med påkostade materialval och en detaljutformning med hög kvalitet och dekorativa element. Befintliga byggnader karaktäriseras av välbevarade putsade fasader, med taktäckning av tvåkupigt lertegel. Byggnadsdetaljer så som balkongfronter, entrépartier och räcken är mer dekorativt utformade och delvis bevarade.

Utbyggnadsförslaget

Utbyggnadsförslaget innebär att två nya byggnadskroppar placeras i områdets gröna terräng. Byggnaderna förläggs symmetriskt, och är utformade med flacka tak. Byggnaderna följer i det avseendet områdets grammatik. Föreslagna volymer, i form av punkthus, ger dock intryck av ett större omfång och en mer tung och kompakt gestaltning än befintliga volymer. Förslaget bedöms ge ett grövre intryck vilket tenderar att dominera. Utbyggnadsförslaget innebär att karaktärsskapande grönytor ianspråktas och fler hårdgjorda ytor skapas i och med att ett antal parkeringar tillkommer.

Utbyggnadsförslaget innebär ett avsteg från Kulturmiljöprogrammets rekommendationer om att ytterligare bebyggelse bör undvikas inom området. Kulturmiljöprogrammet framhåller att eventuellt tillkommande komplementbyggnader skall ges en underordnad karaktär i skala, material och proportioner. Utbyggnadsförslaget följer inte heller dessa rekommendationer avseende ny bebyggelse.

Förslaget syftar till att befintlig bebyggelse förvaltas och bevaras genom skyddsbestämmelser och varsamhetsbestämmelser.

Slutsatser och rekommendationer: Kulturmiljön i området bedöms att påverkas negativt av bebyggelsen enligt det kulturmiljöprogram som inkluderar planområdet. Ett genomförande av planen innebär en förtätning, ökad hårdgjord yta då naturmark tas i anspråk vilket kulturmiljöprogrammet avråder ifrån. Planförslaget innebär att den öppna 50-talsgården kommer att förändras och att flera träd kommer att tas bort. Befintlig bebyggelse skyddas med tillkommande skydds-och varsamhetsbestämmelser och kvarvarande naturmark skyddas med prick mark och n- bestämmelser.

3.2 Natur

Kommunala mål – Översiktsplanen 2012

- Värna natur och vatten för rekreation och biologisk mångfald.
- Naturligt förekommande växt- och djurarter ska kunna fortleva i livskraftiga bestånd
- Ökad medvetenhet om naturmiljöers biologiska, sociala, kulturella, hälsofrämjande och estetiska värden.
- Stärk och utveckla gröna kilar och värdekärnor.

Utbyggnadsförslaget

Om förslaget genomförs kommer tidigare icke exploaterad mark att bebyggas/anläggas och uppvuxen vegetation och befintliga grönytor i ett centralt läge kommer att minska. Vegetationen i området har dock inget formellt skydd i gällande stadsplan. Planen säkerställer genom n-bestämmelser att ett antal bevaransvärda träd skyddas i planen.

Slutsatser och rekommendationer: Tidigare icke exploaterad mark bebyggs/anläggs och uppvuxen vegetation och befintliga grönytor i ett centralt läge kommer att minska. Planförslaget säkerställer genom n-bestämmelser ett antal bevaransvärda träd.

3.3 Ytvatten - dagvatten

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012.

- God ekologisk och kemisk status på alla vatten till 2021, vilket innebär att föroreningsbelastningen inte får öka på recipienten.
- Dagvattnet ska vara en positiv resurs i stadsbyggandet.
- Vid bedömning av hur planer, tillstånd och yttranden påverkar naturmiljön ska bedömningen ske utifrån ett helhetsperspektiv (landskapsekologiskt perspektiv). Man ska ta hänsyn till hur vattenkvaliteten påverkas och vilket avrinningsområde och vilken havsbassäng som berörs.
- Kommunens dagvattenpolicy och anvisningar för dagvattenhantering ska följas.

Miljökvalitetsnormer

Dagvatten från planområdet avrinner mot vattenförekomsten Järlasjön som sen rinner vidare till Sicklasjön, för att slutligen rinna ut i vattenförekomsten Strömmen. Sicklasjöns statusklassificering är inte fastställd men vattenmyndigheterna (VISS) förslår som miljökvalitetsnorm (MKN) en god kemisk ytvattenstatus och god ekologisk status till år 2027.

Den kemiska statusen för Strömmen är att den ej uppnår god kemisk ytvattenstatus och den ekologiska statusen är måttlig.

Miljökvalitetsnormen för Strömmen är god kemisk status och god ekologisk potential till år 2021, med tidsundantag till 2027.

Utbyggnadsförslaget

Dagvatten som bildas inom detaljplaneområdet i dagsläget samlas nästan uteslutande upp på konventionellt sätt via dagvattenbrunnar till markförlagda ledningar som transporterar vattnet vidare till recipienten utan ytterligare rening. Förändringen i markanvändning i och med förtätningen av fastigheten medför en högre andel hårdgjorda ytor inom fastigheten.

Nacka kommun har klassat recipienten Järlasjön som känslig för påverkan av dagvatten i kommunens dagvattenstrategi. Järlasjön anses mycket känslig för närsalter och är idag recipient och brädd för avloppspumpstationer.

En förtätning av området enligt föreslagen planskiss medför minskade dagvattenflöden med cirka 31 % för ett dimensionerande 10-årsregn och cirka 12 % för årsmedelflöden. För att skapa en fungerande dagvattenhantering med en minskad belastning både på befintligt dagvattensystem och på recipienten efter föreslagna förändringar av

fastigheten föreslås följande åtgärder:

- Dagvatten från hårdgjorda ytor som tak och asfaltsytor i fastighetens norra del leds till ett infiltrationsstråk utmed Furuvägen för infiltration och fördröjning. Denna lösning leder även till en viss rening. Infiltrationsstråket behöver inte anslutas till det kommunala dagvattensystemet, då infiltrationsstråket bedöms klara av att hantera tillkommande dagvatten.
- Parkeringsytan i söder överstiger 20 parkeringsplatser, vilket medför att det enligt Nacka kommuns riktlinjer krävs oljeavskiljare. I detta fall kräver Nacka kommun inte oljeavskiljare *förutsatt* att parkeringsplatserna inte hårdgörs, utan består av genomsläppligt material, och att dagvattnet renas i andra dagvattenanläggningar i stället. Dagvattnet föreslås därför ledas till ett makadammagasin under parkeringsytan och sedan anslutas med ledning till befintligt dagvattensystem i sydöstra delen av fastigheten.
- Alla befintliga och tillkommande parkeringsytor förses med genomsläpplig asfalt.
- Dagvatten som bildas på lekområdet översilas i slänten, ner mot Gamla Värmdövägen, till ett makadamdike. Makadamdiket ansluts till dagvattenledningen som går i Gamla Värmdövägen.
- Övriga tillkommande asfaltsytor inom fastighet föreslås avrinna till omgivande grönytor där vattnet kan tas upp av träd och växter.
- Dagvatten som bildas på befintliga takytor leds med hjälp av stuprör och ränndalar ut över gräsytor, med infiltrationsytor förstärkta med makadam.
- För att underlätta dagvattenhanteringen i området bör kantsten mellan gång- och cykelbanor och grönytor undvikas.
- För att området skall klara av att hantera extremregn, exempelvis 50- och 100- årsregn, bör området höjdsättas så att när infiltrationsstråket bräddar rinner överskottsvattnet ut på Furuvägen och Gamla Värmdövägen för vidare transport mot recipienten.

Slutsatser och rekommendationer: Genomförandet av denna detaljplan bedöms inte försvåra möjligheten att uppnå miljökvalitetsnormerna i Järlasjöns ytvattenförekomst. En förutsättning för att inte någon påverkan ska ske är dock att de LOD-åtgärder som föreslås i dagvattenutredningen genomförs.

3.4 Förorenad mark

Naturvårdsverkets generella riktvärden

Riktvärdena gäller för hela Sverige och indelning har gjorts i kvalitetsklasser med hänsyn till markanvändning. Mark som ska användas för bland annat bostadsändamål, odling, parkmark och grönområden ska uppfylla kriterierna för känslig markanvändning (KM).

Utbyggnadsförslaget

Inga kända markföroreningar finns registrerade i Länsstyrelsens MIFO-databas över förorenad mark. Om markföroreningar skulle påfinnas ska sanering ske i samråd med tillsynsmyndighet.

Slutsatser och rekommendationer: Någon sanering bedöms ej vara nödvändigt. Om markföroreningar skulle påfinnas ska sanering ske i samråd med tillsynsmyndighet.

4. Konsekvenser för hälsan och förslag till åtgärder

4.1 Buller

1 januari 2015 kom en förordning om omgivningsbuller från spår-, väg- och flygtrafik. 2015 kom också Boverket ut men en ny vägledning om industri eller annat verksamhetsbuller vid planläggning och bygglovsprövning av bostäder. Dokumenten ersätter därmed de tidigare riktvärdena som ingick i Infrastrukturpropositionen 1996/97:53. Under våren 2017 har regeringen beslutat om ändringar i förordningen om buller vid bostadsbyggnader som träder i kraft 1 juli 2017. Dessa nya riktvärden har arbetats in i förslaget vilket medfört en justering av planbestämmelserna om störningsskydd. Bullerutredningen är framtagen utifrån lägre riktvärden än vad detaljplanen medger, men dess redovisade ljudnivåer är oförändrade.

Förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader

De ändringar av förordningen som beslutades av regeringen våren 2017 och träder i kraft 1 juli 2017. Nedanstående paragrafer är hämtade från den nya förordningstexten (2017:359)

Buller från spårtrafik och vägar

- **3 §** Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida
- 1. 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad, och
- 2. 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden.

För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller i stället för vad som anges i första stycket 1 att bullret inte bör överskrida 65 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

- **4 §** Om den ljudnivå som anges i 3 § första stycket 1 ändå överskrids bör
- 1. minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och
- 2. minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

Vid en sådan ändring av en byggnad som avses i 9 kap. 2 § första stycket 3 a plan- och bygglagen (2010:900) gäller i stället för vad som anges i första stycket 1 att minst ett bostadsrum i en bostad bör vara vänt mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden.

5 § Om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå som anges i 3 § första stycket 2 ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

Fakta buller

Definitionen på buller är oönskat ljud. Buller påverkar oss på olika sätt och har stor påverkan på vår hälsa och påverkar vår möjlighet till en god livskvalitet. Vad som uppfattas som störande varierar från person till person. Buller kan ha både tillfällig och permanent påverkan på människans fysiologiska funktioner. Negativa effekter bullret kan ha är förhöjt blodtryck, försämrad taluppfattbarhet, sömnstörningar, stress, försämrad koncentrations- och inlärningsförmåga. Höga ljudnivåer kan även vara skadliga för hörseln. Flera studier pekar på att långvarig exponering för flyg- och vägtrafikbuller kan öka risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

Utbyggnadsförslaget

Structor Akustik har på uppdrag av Nacka kommun utrett påverkan av omgivningsbuller för de planerade flerbostadshusen. Planförslaget medger två nya fyra våningar höga flerbostadshus. Totalt planeras 22 nya lägenheter. Byggnaderna exponeras främst för buller från omgivande vägar.

Planbestämmelsen m1 innebär att bostäderna ska utformas så att samtliga boningsrum i en bostad får högst 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnads fasad, alternativt erhåller en så kallad ljuddämpad sida. Den ljuddämpade sidan innebär att minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet ska ha högst 55 dBA dygnsekvivalent ljudnivå samt högst 70 dBA maximal ljudnivå nattetid. I plankartan finns även en planbestämmelse m1 som innebär att små lägenheter om högst 35 kvadratmeter får ha högst 65 dBA

ekvivalent ljudnivå vid fasad samt att ljudnivån på minst en uteplats inte ska överskrida 50 dBA ekvivalent ljudnivå och 70 dBA maximal ljudnivå. Om maximal ljudnivå överskrids vid uteplats får den inte överskridas med mer än 10 dBA fem gånger per timme kl. 06.00-22.00.

Riktvärdet 60 dBA ekvivalent ljudnivå innehålls för samtliga föreslagna lägenheter i båda byggnaderna och lägenheternas utformning behöver ej anpassas till bullret. Den maximala ljudnivån uppgår till som mest 75 dBA för övriga fasader som vetter mot Furuvägen. Detaljplanen möjliggör att en gemensam uteplats, som klarar riktvärdena 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå, kan anordnas på innergården, Ljudnivåerna på balkonger uppfyller ej gällande riktvärden.

Slutsatser och rekommendationer: De nya bostäderna i detaljplanen innehåller riktvärdet 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid samtliga bostäder. Bostäderna får tillgång till en bullerskyddad gemensam uteplats där 50 dBA ekvivalent och 70 dBA maximal ljudnivå klaras. Förordningen om trafikbuller vid bostadsbyggnader (2015: 216) med förändringen i juli 2017 (2017:359) klaras och samtliga lägenheter i de nya husen får en acceptabel ljudkvalitet.

4.2 Luft

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Kollektivtrafiken ska vara dimensionerad och utformad så att dess andel av resorna avsevärt ökar till 2030.
- Kollektivtrafik till sjöss ska särskilt utvecklas, kopplas till landburen kollektivtrafik och samordnas regionalt.
- Trafiksystemet ska vara utformat så att andelen resor till fots eller med cykel ökar

Miljökvalitetsnormer (MKN)

Miljökvalitetsnormerna (MKN) är bindande nationella föreskrifter. De är till för att skydda hälsan och miljön. MKN anger de föroreningsnivåer som människor och miljö kan belastas med utan olägenheter av betydelse. Vid planering och planläggning ska hänsyn tas till dessa. En plan får inte medverka till att MKN överskrids

Utbyggnadsförslaget

Stockholm och Uppsala läns luftvårdsförbund har utfört prognoser över luftkvaliteten för Nacka. Av prognoserna framgår att samtliga MKN för luft kommer att klaras inom planområdet.

Slutsatser och rekommendationer: Samtliga nu gällande miljökvalitetsnormer för luft uppnås inom planområdet.

4.3 Rekreation

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

Rika möjligheter till friluftsliv som tar hänsyn till naturens förutsättningar. Tillgång och tillgänglighet till parker och bostadsnära natur ska vara god i alla kommundelar.

- Trygga den allemansrättsliga tillgången och förbättra tillgängligheten till strandoch vattenområden.
- Öka tillgängligheten till grönområden.
- Utvecklingen i samhället ska främja en god folkhälsa.
- Medborgarna ska ha tillgång till ett bra och varierat utbud av idrotts- och fritidsanläggningar.

Utbyggnadsförslaget

Planförslaget påverkar inte allmän plats park/natur utan exploatering planeras på kvartersmark enligt gällande plan. Andelen tillgänglig grönyta i kvarteret kommer att minska. Befintlig lek säkerställs i planförslaget. Begränsade allmänna grön- och lekområden finns i Finntorp. Närmaste idrottsanläggningar finns vid Nacka IP och vid Sicklavallen. Närmaste större friluftsområden är Svindersvik-Ryssbergen samt Nackareservatet söder om Järlasjön.

Slutsatser och rekommendationer: Exploatering planeras på kvartersmark enligt gällande plan. Andelen tillgänglig grönyta i kvarteret kommer att minska. Befintlig lek säkerställs i planförslaget. Begränsade allmänna grön- och lekområden finns i Finntorp. Närmaste idrottsanläggningar finns vid Nacka IP och vid Sicklavallen. Närmaste större friluftsområden är Svindersvik-Ryssbergen samt Nackareservatet söder om Järlasjön.

4.4 Tillgänglighet och trygghet

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Förändringar i den byggda miljön bör innebära förbättringar estetiskt, funktionellt och socialt samt leda till mer hälsosamma och trygga miljöer.
- Alla ska vara trygga och säkra i Nacka

Utbyggnadsförslaget

De föreslagna punkthusen har sin angöring direkt från Furuvägen. I anslutning till entréerna ordnas parkeringsplats för rörelsehindrade. Både de befintliga och nya husen är anpassade till terrängen med sockelvåningar i brantare partier. För att få aktiva socklar inreds entréplan med bostadslägenheter och utrymme för bostadskomplement placeras i källarvåning i suterräng. Sockelvåning förses med fönster mot gården. Inom en snar framtid kommer de boende att ha mycket välförsörjd kollektivtrafik vilket är viktigt ur ett jämställdhetsperspektiv och ur ett trygghetsperspektiv.

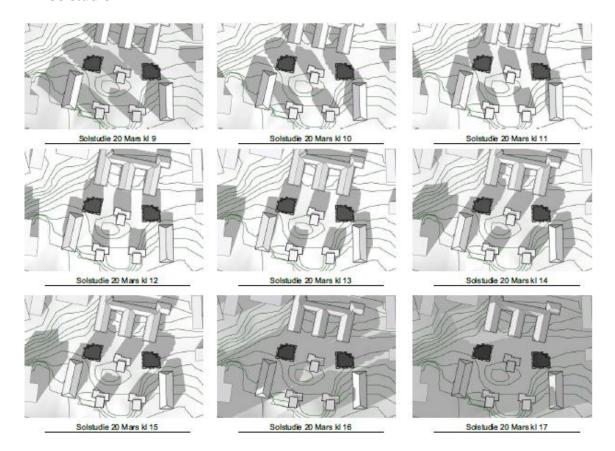
Slutsatser och rekommendationer: Konsekvenser för tillgängligheten bedöms oförändrade. Tryggheten bedöms öka en aning då fler bostadslägenheter vänds mot både innergården och Furuvägen.

4.5 Lokalklimat och solstudie

Lokalklimat

Solstudie

Utbyggnadsförslaget

Genomförd solstudie visar att föreslagen bebyggelse påverkar befintlig bebyggelse i begränsad omfattning. Planerad bebyggelse får tillfredsställande solförhållanden.

Slutsatser och rekommendationer: Föreslagen bebyggelse påverkar befintlig bebyggelse i begränsad omfattning. Planerad bebyggelse får tillfredsställande solförhållanden.

4.6 Klimatpåverkan

Kommunala mål - Översiktsplanen 2012

- Ett projekts egen klimatpåverkan ska belysas redan i samband med planbesked eller annan form av initiering.
- Risk för översvämningar och andra konsekvenser av förmodade klimatförändringar ska belysas vid planläggning.
- En kombination av förväntad permanent höjning av havsnivån och temporärt högvattenflöde kan ge en sammanlagd havsnivåhöjning på mellan 1,9 och 2,5 meter.

Utbyggnadsförslaget

DHI har för Nacka kommuns räkning utfört en skyfallsanalys över Västra Sicklaön där denna fastighet finns med. Skyfallsanalysen visar inte på någon förhöjd risk för översvämningar i samband med ett 100-årsregn (Nacka kommun, 2014).

Slutsatser och rekommendationer: Skyfallsanalysen visar inte på någon förhöjd risk för översvämningar i samband med ett 100-årsregn.

NACKA KOMMUN

Miljöenheten Park och Fritid Planenheten

Magnus Rothman Elisabeth Rosell Maria Legars